ՏԱՐԻ ԹՒ 1677 — 24 Şinci Tişrin 1936 — ԳԻՆ 4 ՂՐՈՒՇ — ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 24 ՆՈՅ. 1936

AREVELK
Siyasî, iktisadî ve edebî yevmî gazete
Galata, Tünel itisalinde, Billur sokak No. 10

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ	ՏԱՐԵԿԱՆ
Թուրքիա	700 գր.	1400 գր.
Արտասահման	140 ֆր.	250 ֆր.
Ամերիկա	9 տոլար	15 տոլ.

AREVELK
ԱՐԵՒԵԼՔ

ՀԵՌԱՁԱՅՆ 40852 — ԱՆԿԱԽ ՕՐԱԹԵՐԹ — Telefon 40852

ՀԱՍՑԷ.— Գալաթիա, Թիւնէլի բոլ Պիլլուր փողոց, թիւ 10

AREVELK
Quotidien Armenien Politique
Economique Litéraire
Galata B. P. 1203

ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ
ԽՈՐԷՆ ՃԱՄՃԵԱՆ

ՄԱՏՐԻՏԻ ՃԱԿԱՏԸ ԱՆՓՈՓՈԽ ԿԸ ՄՆԱՅ

Կառավարական մարտանաւեր ՅԱՐՁԱԿՈՒՄ ԿՐԵՑԻՆ ՕՏԱՐ ԸՆԴՈՎԵԱՆԵՐԷ

Մասնակի գրաւումները կը շարունակեն

ՄԱՏՐԻՏ 23.— Մովային նախարարութիւնը կը ծանուցանէ որ այս առաւօտ ժամը 9ին քանի մը ընդվզեաներ, որոնք կը կարծուին թէ ապարդեան մը կը պատկանին քանի որ ըմբոստները ոչ մէկ ընդդիմադրութիւն ունին, յարձակած են կառավարական մարտանաւերու վրայ եւ արթնակինէ մտած առենին։ Ական մը արձակուած է «Էլբրանթէկ» յանձնարարին դէմ։

ՊԵՐԼԻՆ 23 — «Ներկայիս գերմանական մը կը գտնուի Միջերկրականի մէջ» պատասխանեց կառավարական լրագրողներէն մին, Գերմանիայի թղթակցին, ի մասին սպանիական կառավարական մարտանաւերուն Քարթակինէ մուտքին, յայտնապէս օտար ընդվզեաներէ կրած հարուածներուն յարձակումին։

ՄԱՏՐԻՏԻ ՃԱԿԱՏԱՄԱՐՏԸ

ՄԱՏՐԻՏ 23.— Կառավարական զեկոյց մը կը ծանուցանէ որ ըմբոստները բուռն կերպով ամբակոծեցին կառավարական գիրքերը և ի զուր փորձեցին յարձակողական մը արձակել։ Ծանր կորուստներով ետ դարձուցան, երկու թնդանօթներ թողլով։

ԹԷՆԷՐԻՖ 23.— Կէս գիշերին Ռատիո Գլէօպ ծանուցանել որ յորդառատ անձրեւը դադրեցուց գործողութիւնները Մատրիտի շուրջ։ Կառավարականները թանկերու աջակցութեամբ փորձեցին հակայարձակում մը Քարապանխէլի ճակատին վրայ, բայց ետ մղուեցան։ Զօր. Վարէլա յայտարարեց լրագրողներուն որ այժմ կը կռուին տիպար բանտին շրջանը, որ մոխիրի վերածուած է։

Վերջին օրերու գործողութեանց ընթացքին երկու կողմերու կորուստներն ալ խիստ բարձրացան։ Հրդէհները կը շարունակեն Մատրիտի մէջ։

ՏԻՊԱՐ ԲԱՆՏԸ ԳՐԱՒՈՒԱԾ

ԱՎԻԼԱ 23.— Հավասէ.— Տիպար բանտին աւերակները գրաւուեցան զօր. Ֆրանքոյի զինուորներուն կողմէ։ Զօր. Վարէլայի ձախ թեւը արձակողական մը արձակեց Մատրիտի հարաւակողմը «Լա Փրենչէսա» մասուրէն «Լաս Տելիչիոսաի ուղղութեամբ, յանկարծակի և բուռն ամբոխումէ մը յետոյ։ Գործողութիւնը յաջողութեամբ կը պսակուի սա պահուս։

ԿԵԱՆՔԸ ՄԱՏՐԻՏԻ ՄԷՋ

ՄԱՏՐԻՏ 23.— Հավասէ.— Կիրակի օր հանդարտ անցաւ Մատրիտի մէջ, ուր ամբոխը կը պտտէր բառքերու մէջ։ Բազմաթիւ հիւանդութենէ զոհեալներ կը շրջագայէր պողոտաներու մէջ։ Քարտուղութեան դիւանը խիստ զօրաւոր բարձրախօսներով օժտուած զրահապատ ինքնաշարժ մը դրկեր տուած է։ Շնորհիւ ասոր՝ սահմանադրութիւն պիտի հրատարէ Ֆրանքոյի զինուորներուն։

ԸՆԴՈՎԵԱՆԵՐՈՒ ՅԱՐՁԱԿՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

ՀՌՈՄ, 23.— Պաշտօնապէս կը հերքուի որ Քարթակինէ յարձակած ընդվզեաները իտալական էին։

ԼՈՆՏՈՆ, 23.— Անգլ. ծովապետութիւնը տեղեկութիւն չունի Քարթակինէի միջադէպին մասին։ Անգլ. «Գլո

ԱՄԵՐԻԿ. ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻՆ ՏՈՒԱԾ ԴԱՍԸ

Նոյեմբեր 3ին Միացեալ Նահանգներու մէջ կատարուեցաւ Հանրապետութեան նախագահին ընտրութիւնը։ Եղան նաեւ Ծերակուտական և Երեսփ. Ժողովներու անդամներուն, ինչպէս նաեւ նահանգային կառավարիչներուն մասնակի ընտրութիւնները։

Երկու կուսակցութիւնները՝ Ռամկավար և Հանրապետական՝ աննախընթաց պայքարի մը ձեռնարկած էին այս անգամ։ Հանրապետականները, որոնց գլուխը կեցած էր Ամերիկայի խոշոր գրամատիրութիւնը, ունէր միջոցի առատութիւն կանգ չառնելու իրենց յաղթանակին հասնելու համար և երբ և իցէ չէին մատնուած այնպիսի ծանր պարտութեան մը, ինչպիսին եղաւ այս անգամ։

Կարելի է ըսել թէ միաձայնութեամբ Ռուզվէլթ նախագահ վերընտրուեցաւ։ 523 քուէ ան ստացաւ, իսկ իր հակառակորդը՝ միայն 8 քուէ։ Այս նոր ընտրութիւններով Հերակոյտին մէջ, որուն անդամներուն թիւը 96 է, այժմ ռամկավարները կ'ունենան 75 աթոռ, իսկ հանրապետականները՝ 17։ Ներկայացուցչական Ցան մէջ ռամկավարներուն թիւն է 334, իսկ հանրապետականներունը՝ 89...։

Այս ջախջախիչ յաղթանակը յաղթանակն է թէ՛ Ռամկավար կուսակցութեան և թէ Ռուզվէլթին անձնապէս։ Ընդհանուր և անաւոր ներքին տագնապի մը մատնուած էին Միացեալ Նահանգները, ասկէ չորս տարի առաջ, երբ Ռուզվէլթ նախագահական աթոռին վրայ բարձրացաւ։ Համազգումով, խիզախութեամբ և անսպառ եռանդով մը ան փարեցաւ Ամերիկան դէպի իր վերականգնումը առաջնորդող ծրագրին։ Զորս տարուան չրջան մը այդ քաոսին հանդէպ՝ անբաւական էր, ի հարկէ, խոշոր բարեփոխումներ գլուխ հանելու համար, մանաւանդ որ իր ընդդիմադիրները յաջողեցան յանուն Ամերիկեան Սահմանադրութեան և Գերագոյն Դատարանին, ժայռեր գլորել Ռուզվէլթի «Նիւ-տիլ»ի — վերականգնումի ծրագրին — ։ ոչնչ։ Բայց ան կրցած էր հաւատք ներշնչել ամերիկեան ժողովուրդին թէ՝ իր նպատակն ու աշխատութիւնները ուղղուած են իրապէս երկրին բարօրութեան։

Ընտրութիւններէն դեռ մէկ-երկու չաբաթ առաջ, Ամերիկայէն տեղացող հեռագիրներէն չատերը կը պնդէին կառավարիչ Լանտընի յաջողութեան մասին։ Բայց անոր առաջադրութիւններուն մէջ չկար կէտ մը որ Ռուզվէլթէ ծրագրին մէջ չըլլար. և ժխտականութենէ ալ զերծ ըլլար։ Հիմնականին մէջ ամբողջովին ժխտական էր Լանտընի ծրագիրը։— «Պայթիւնի պէտք չկայ. արկածախնդրութեան պէտք չկայ, նորութեան պէտք չկայ, «Նիւ-տիլ»ի պէտք չկայ։ Աւանդապահ Ամերիկան իր ունեցածովը կը գոհանայ»։ Ահա անոր առաջադրութիւններու հիմունքները։

Բայց ամերիկեան Ռամկավարութիւնը եկաւ ապացուցանելու թէ՝ ճիշդ է որ ինքը ո՛չ արկածախնդրութեան. ո՛չ պայթիւնի և ոչ ալ յեղափոխութեան կողմնակից է, բայց պէտք ունի ռուզվէլթեան բամենորդումներուն, առանց որոնց անկարելի է դիմադրել երկիրը կործանող ընկերային և տնտեսական քայքայիչ տագնապին։

Ռուզվէլթի յաղթանակը միայն ամերիկեան ժողովուրդի յաղթանակը չէր, այլ նաեւ՝ Արեւմուտքի բոլոր ռամկավար ժողովուրդներուն։ Ֆրանսական Մորհրդարանը միաձայնութեամբ շնորհաւորեց Ռուզվէլթի եւ ամերիկեան ժողովուրդի յաղթանակը։ Գերմանիոյ մէջ ընդհակառակը, մելամաղձոտութեամբ մը ընդունուեցաւ այդ իրողութիւնը։ Ամերիկայի գերման դ'սպանատունը պաշտօնապէս գերման Ամերիկացիներուն հրահանգած էր իրենց քուէն Լանտընի տալ...։

Ամերիկայի ժողովուրդը իր արտայայտած վստահութեամբ հնարաւորութիւն եւ աւելի լայն իրաւասութիւններ կուտայ Ռուզվէլթին՝ իր բարեկարգչական աշխատանքները շարունակելու։

Իր պարտութենէն յետոյ, Լանտընն անմիջապէս ամերիկեան ժողովուրդին կը միացնէր իր ձայնը, շնորհաւորելով իր հակառակորդին՝ Ռուզվէլթի յաղթանակը իր վրայ։ ան կ'ըսէր։— «Ազգը խօսեցաւ։ Բոլոր Ամերիկացիները կ'ընդունին այս վճիռը եւ պիտի աշխատին հանրային գործին եւ երկրին բարօրութեան համար։ Այս է Ռամկավարութեան ոգին»։

Այս է դասը որ տուաւ Ամերիկայի Նոյ. 3ի ընտրութիւնը Արեւմուտքի բոլոր ռամկավար երկիրներուն։

Ա.

ԳՈՀԱՐԻԿ ՂԱԶԱՐՈՍԵԱՆ

Ներդաշնակ «ԵՍ»ս, երազէ մը տարբեր. ճկուն կի՛ն, և հաստատակամ. վճի՛տ գործունէութիւններէ վերջ՝ իրաբարայաջորդ լուսթիւններով...

ՓՕԼ ՎԱԼԷՐԻ

«Երիտասարդ Պարկայ»ին այս տողերը, յանկարծ կը վերապրեցնեն մէջս։ Գոհարիկը։ Ան կը մենախօսէ անշուշտ ու կ'ըսէ. «Ներդաշնակ «Ես»ս»։

Որովհետեւ ներդաշնակ է անոր «ես»ը։ Երգ մըն է անոր հոգին անմեղ, ջինջ վճիտ գործունէութիւններով և իմաստալից, պաշտելի լուսթիւններով։

Ան շատ չի խօսիր։ Իր մէջ կ'ուսնկնդրէ կարծես իրարայաջորդ երգեր, և երբ կը խօսի, անպայման երգի մը գեղեցկութիւնը ունի իր մտածումը։

Գոհարիկ արժէքաւոր չէ՛ միայն իրը նուագող, իրը երգչուհի, այլ անոր ամէնին մեծ արժէքը կը կայանայ իր ներդաշնակ «ես»ին, վճիտ մտքին, զգուշ հոգիին մէջ։

Շատեր երջանիկ զգացին ինքզինքնին ունկնդրելով անոր նուագը. ինծի համար ծանօթացնել այդ նուագին աղբիւրը, աւելի մեծ երջանկութիւն մըն է։

* * *

Գոհարիկ ԾՆԱԾ է նուագէ հոգիով մը, յարգել և գնահատել գիտցող արժէքներ պաշտող միտքով մը։ Ան երբեք չէ ինկած և չպիտի իյնայ ինքնահաւան այն վտանգաւոր վիճակին մէջ որ կ'առաջնորդէ լճացումի և ոչնչացումի։

Շատեր, անոր արժէքին մէկ քառորդին հասած առեն. պիտի պարտադրէին մեզի անմիտ phraseներու, անիմաստ նօթերու չարաչարութիւններ և պիտի փառաւորուէին ծափերով և ծաղիկներով։

Գոհարիկ — ուռճացած մեծարժէք տրուեստագէտներու ամէնօրեայ հպարտէն—ձգտումի մէջէ անդադար։

Զգաւոմ դէպի իսկական գեղեցիկը, իսկական արժէքաւորումը։

Ուէլա կ'ըսէ. «Ա. արաեէլ վերջ համալոռարանը, ՍԿՍԱՑ ուսանիլ։

* * *

Գոհարիկի յղացումները,—որոնցմէ վեցը հաճոյքը պիտի ունենանք լսելու նուագահանդէսին օրը— ժամանակակից ոճի և արեւելեան ազդեցութեան շաղախումներ են, շատ յատկանշական, ինքնայատուկ փափկութեամբ դրուած։

»Լերան Լրայտ. «Պարեն՝ք» «Պատուհանին առջև թռչնիկը», բոլորն ալ տպաւորութիւններ են խոր ապրումներու։

Իր ներդաշնակ «ես»ին դաշնակաւորուած ծարբերն է որ պիտի բանայ ան մեզի. Հինդչաթի, հասուն ու վճիտ խօսքերով։

ՄԱՎԻՆԷ Ն. ՎԱՎԻՏԷԵԱՆ

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՀԱՐՍՏՈՒԹԻՒՆԸ ՄԵԾԱՊԷՍ ԿՈՏՈՐԱԿՈՒԱԾ Է

Ֆրանսա ամենահարուստ երկրի մը համբաւը ունի, բայց միլիոնատէրերու երկիրը չէ։ Հազուադիւտ միլիոնատէրերու հարստութիւնը 50 միլիոն ֆրանքը (այսինքն 3 միլիոն թրքական ոսկին) չանցնիր. իսկ մատի վրայ կը համրուին աւելի մեծ հարստութիւն ունեցողները։

Ֆրանսայի ելմտական նոխարարութիւնը վերջերս հրատարակեց վիճակագրութիւն մը ժառանգական տուրքի գործառնութեանց 1935 տարւոյ արդիւնքի մասին։

Այդ տարւոյ մէջ, ժառանգական տուրքի ենթակայ մեռողներուն թիւն է 370 հազար հոգի, որոնց թողած հարստութիւնը կը հասնի 15 միլիարտ ֆր.ի, որ ըսել է միջին հաշուով մարդ գլուխ 40 հազար ֆրանք։

Մեռողներու 187,000ը այսինքն գրեթէ կէսը միջին հաշուով 4000ական ֆրանք հարստութիւն մը թողած են։ 127 000ը՝ միջին հաշուով 22,000ական, 25,000ը՝ 70,000 ական ֆր., 20,000ը՝ 250 հազարական ֆր. իսկ միայն 1400ը միջին հաշուով 3 միլիոն ֆր., այսինքն 180,000 թրք. ոսկի հարստութիւն թողած են։ Մեռողներէն միայն երկու հոգիին հարստութիւնը 50 միլիոն ֆրանքէն աւելի է։

Ինչպէս կ'երեւայ, Ֆրանսայի մէջ հարստութիւնը կոտորակուած է և Անգլիոյ ու Ամերիկայի մէջ եղածին պէս վիթխարի հարստութիւններ գոյութիւն չունին հոն։ Գաղափար մը տալու համար թէ պատերազմէն առաջուան չրջանին բաղդատմամբ հարստութիւնը ինչ աստիճան պակսած է Ֆրանսայի մէջ, կը բաւէ յիշել թէ, պատերազմէն առաջ մէկ տարուան մէջ մեռնողներուն հարստութիւնը այս օրուան դրամով կը ներկայացնէր 25 միլիարտ ֆր։ Իսկ այսօր այս գումարը 15 միլիարտ է, որով ընդ, հարստութիւնը 100ին 40 համեմատութեամբ պակսած է Ֆրանսայի մէջ։

Գալով գանձուած տուրքին, 1935 տարւոյ մէջ ժառանգութեան տուրքը գրեթէ 2 միլիարտ ֆր. է, այսինքն 160 միլիոն թրք. ոսկի։ Թուրքիոյ մէջ ժառանգութեան տուրքի հասոյթը տարեկան կէս միլիոն ոսկի է։

ՄԱՐԶԱՇԵԱՐՀ

ՆՈՐ. ՇԻՇԼԻ ԸՆՏՐԵՑ
ԻՐ ՆՈՐ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆԸ

Կիրակի առաւօտ, իր սեփական ակումբին մէջ տեղի ունեցաւ Նոր Շիշլիի տարեկան ընդհ. ժողովը, ի ներկայութեան մօտ 80 անդամներու։ Նախ ընտրուեցաւ ընդհ. ժողովի դիւանը զոր կազմեցին Պ. Ա. Շիշիկեան (ատենապետ) և Պ. Պ. Ա. Կիւլիստանեան և Լ. Շահինեան (քարտուղարներ)։

Նախ կարդացուեցաւ Մխիթեան գործունէութիւնը ներկայացնող տեղեկագիրը, ուր Վարչութիւնը իրաւացիօրէն կը գանգատէր անդամավճարներու անկանոնութենէն հակառակ Միութեան հանդէպ ցոյց տրուած համակրանքին։ Տեղեկագիրը կը յայտներ թէ նիւթապէս և բարոյապէս արդիւնաւոր եղած է Ֆութպոլի բաժինը. իսկ նոր կազմակերպ թեամբ գ հացուցիչ վիճակի մը պիտի հասցուի աթլէթիզմի բաժինը։ Միութիւնը այս տարի հաւասարակշռած է իր պիւտճէն, 35 ոսկի յաւելումով մը, ինչ որ դրական երեւոյթ մըն էր, երբ նկատի առնուի թէ նախընթաց տարիները առհասարակ բացով կը փակուէր։

Անցնող տարւոյ մէջ 24 նոր դարաններ չինուած են խաղացողներու գոյքերը պահելու համար։

Տեղեկագրի ընթերցումէն յետոյ, գրեթէ միաձայնութեամբ գընահատուեցաւ Վարչութեան գործունէութիւնը և ձեռնարկուեցաւ նոր վարչութեան ընտրութեան, որուն արդիւնքը եղաւ վերընտրութիւնը նախորդ վարչութեան, հրաժարած երեք անդամներու տեղ նորերուն յաւելումով։

Այսպէս նոր վարչութիւնը կը կազմեն՝ Պ. Պ. Օ. Ֆրէնկեան, ատամնաբոյժ Ժիրայր Թիւլպէնտեան, Հ. Թէրզեան, Զ. Անդրանիկեան, Ց. Քէչիչեան, Ց. Թիւթիւնճեան, Բ. Կէվրէկեան, Ե. Ցովհաննէսեան, Գ. Ցակոբովիչ, Մ. Քրիստափորեան, Ա. Մուրատեան։ Իսկ հաշուեքննիչ ընտրուեցան Պ. Պ.Կ.Վ Ցամլամեան, Աքըլեան, Մ. Առաքելեան։

* * * Ն. Շիշլիի վոլէյպոլի խումբը կիրակի օր Հալքէվիի մէջ խաղաց իտալական խումբին հետ և յաղթեց անոր։ Խումբը իր վերջին մրցումը պիտի կատարէ Երկրաչափական վարժարանի վոլէյպոլի խումբին հետ։

ԹՈՒՐՔ ՈՒՍԱՆՈՂ. ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ ԼՈՒԾՈՒԵՑԱՒ

Թուրք Ուսանող. Միութիւնը կառավարութեան որոշումով լուծուեցաւ։ Ասոր պատճառը այն է որ, հակառակ որ կառավարութիւնը պատչաճ չէ տեսած, Իսքէնտէրունի և Անթաքիոյ խնդրոյն մասին միթինկ կատարելու Ուսանող. Միութեան դիմումը, այս վերջինը պընդած է իր որոշման վրայ և ձեռնարկած կատարելու այս հաւաքոյթը և ասոր արգելք հանդիսանալու համար ոստիկանական ուժերը ստիպած է զուարին միջոցներ ձեռք առնելու։

Այս խնդրոյն մէջ ամէն բանէ առաջ ցաւ կը պատճառէ այն իրողութիւնը թէ՝ Իսքէնտէրունի և Անթաքիոյ նման մեծ գատի մը մէջ, ուր ամբողջ ազգը կ'ուզէ համերաշխ չարժիլ կառավարութեան հետ, Թուրք ուսանողութենէն մասը հակառակ կառավարութեան որոշման անպայման կ'ուզէ չարժուն անցնիլ։ Որքան որ ալ մաքուր և գնահատութեան արժանի ըլլայ այս գատին ապէնք մեր ուսանողներուն հայրենասիրական զգացումները. անկարելի է պաշտպանել կառավարութեան որոշման անաստուգելու անոնց անպատեհ արարքը։ Եթէ կառավարութիւնը չէ ընդունած հաւաքոյթի դիմումը, հարկաւ չատ լաւ գիտէր թէ՝ այս միջոցիս անտեղի են նմանօրինակ ցոյցեր։

Բուն հայրենասիրութիւնը կը պահանջէր որ միջամուխ չի գառնային չարժումներու, որոնք ընդհակառակը պիտի վնասէին մեր գատին։ Աւելցնենք որ, աշխարհի ամէն կողմը, մանաւանդ արտաքին և միջազգային խնդիրներու մէջ, համերաշխօրէն քալել ընդունուած է, իբրեւ ամէնաուղիղ ճամբան։ Զորօրինակ Անգլիոյ մէջ անսահման է մամլոյ ազատութիւնը բայց կառավարութեան հեռաձայնական մէկ ազդարարութիւնը բաւական կ'ըլլայ որ, ուրիշ արտաքին խընդրոյ մը համար ընդհանուր գործունէութեան միութիւն մը, որդեգրեն ամէն գոյնի և գաղափարի թերթերը։ Բայց ինչ պէտք կայ հեռու երթալու։ ահա չաբաթներ ու չաբաթներէ վեր, Ի քէնտէրունի և Անթաքիոյ հարցը, իրաւացի Թուրք ըմբոնումին շուրջ վիճաբանութիւններով հրապարակ նետուած խնդիրի մը առջեւ Ֆրանսամոլը մինչեւ այսօր կը յամտոի այս խնդրոյն չանդրադառնալ միակ բառով մը։ Զենք գիտեր որ հարկ կայ ըսել թէ՝ ասիկա արդիւնք է Ֆրանս. կառավարութենէն խմբագրատէրները չրջագայած ներշնչումի մը։ Մենք չենք լսեր վատահ ըլլալով մեր իրաւունքէն, և ետ չենք մնար վճռականութեամբ և պաղարիւնութեամբ չեչտելէ այդ իրաւունքին անպայման գոհացում տրուելու անհրաժեշտութիւնը։ Կրկին մեր այս իրաւացի դատին սիրոյն է որ պէտք է գիտենանք խուսափիլ ցուցարարական չարժումներէ, որոնք ճիշդ չի գտներ մեր կառավարութիւնը, կը գրէ «Ճումհուրիյէթ»։

* * * Կառավարութիւնը փակած է Թուրք Սզգ. Ուսանողական և Ուսուցչական միութեանց չէնքերը և դուռները կընքած, վերջին ապօրինի միթինկին պատճառով։ Անոնց նշանաւոր ակները վար առնուած են։ Միւս կողմէ չաբաթ օրուան միթինկին հետեւանքով ձերբակալուած 18 ուսանողներէն 12ը ազատ արձակուած են։ Մնացեալները վար դըրուած են և օրինական հետապընդման պիտի ենթարկուին։

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԸ Խ. ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

Երեւանի երաժշտանոցի Վարչութեան որոշմամբ, բացուած է, տեսական և պատմական երաժշտութեան նուիրուած դասընթացք մը։ որ երաժշտական տեսութիւններ պիտի հացնէ։

Դասախօս կարգուած են երաժշ. Վ. Տալեան և Մոսկուայի երաժշտանոցը աւարտած դասախօսներ։

* * Պետական օփերան Նոյմ. 29ին բեմադրած է Պուչչինիի «Գոռկա» օփէրան։

* * Հայկինոյի (սինէմա) յանձնարարութեամբ Ե. Զուբար կը գրէ չարժանկարի նիւթ մը (սէնարիօ) «Երկերեսանին» անունով։ Բժիշկ Ցարութիւնեան և Ա. Բարխուդարեան քսմէտի մը գրած են մարզանքի մասին։

* * Ցայտնի երաժշտագէտ Կ. Զաքարեան պատրաստած է երաժշտական կտոր մը (սայլաղ) ջութակի և թաւջութակի համար, պաշնամուրի ընդերակցութեամբ։ Ե. Կզարեմեան «Գարուն» անուն եռանուագ մը (թրիօ)։ Այս գործերը գնահատանքի արժանացած են երաժշտագէտներու միութեան կողմէ։

* * Երեւանի կրկէսին նոր եղանակը սկսած է Նոյմ. 5ին։ Այս տարի ևս Երեւանի կրկէսի ներքին բարեզարդման համար ծախսուած է 50 հազար ռուպլի։ Կրկէսը այս տարի պիտի սպասարկէ նաև ներգաղթողներու ա աններուն (Նուպարաշէն, Նոր Սեբաստիա, ևն)։ Այս տարի կրկէսին մէջ առնուած են միութենական յայտնի ձիավարժներ և ծաղրածուներ ու արտասահմանեան արուեստագէտներ։

ՖԷՐԻԳԻԻՂԻ ԱՂՔԱՏԱԽՆԱՄ ՄԱՐՄՆԻՆ
ՏԱՐԵԴԱՐՁԻ ՀԱՆԴԷՍԸ

Կիրակի օր, Ս. Վարդանանց եկեղեցիին մէջ, մեծ հանդիսութեամբ տօնուեցաւ Ֆէրիգիւղի Աղքատախնամ մարմնին տարեդարձը։ Խառն բաղմութիւն մը յորդեցուցած էր տաճարը։ Ներկայ էր նաև Ցունաց Ֆէրիգի ղի քարոզիչը, ընկերակցութեամբ թաղականի մը։

Այս առթիւ պատարագեց և քարոզեց Սալանեան արքեպս. որ իր քարոզին մէջ վեր առաւ այն նախախնամական դերը զոր կը կատարեն աղքատախնամները, որոնց կարգին Ֆէրիգիւղի աղքատախնամ մարմինը, ուտելիք, վառելիք և դեղ հայթայթելով բազմաթիւ աղքատներու և կարօտեալներու։

Երգեցողութիւնները ներդաշնակօրէն կատարուեցան Վարդանանց երգչախումբին կողմէ։

Շաբաթ երեկոյ զինումը կատարուած էր բարեսէր ազգայիններու կողմէ նուիրուած 5 ոչխարի և 37 աքաղաղի, որոնցմէ պատրաստուած մատաղը բաժնուեցաւ ժողովուրդին, իսկ աղքատներուն ալ փիլաւ տրուեցաւ կէսօրէ առաջ։

Եկեղեցական տարարդութեան, աւարտումէն յետոյ ընդունելութիւն տեղի ունեցաւ Ալամճեան սրահին մէջ։ Աղքատախնամ մարմնի տեսնապետ Տ.Թ. Տանտինեան համարատուութիւնը ընելով իրենց գործունէութեան, ջերմ շնորհակալութիւն յայտնեց Թաղ. Խորհուրդին և բոլոր թաղեցիներուն, որոնք ոչ մէկ օժանդակութիւն զլացան։ յաջողութեամբ արդիւնաւորելու համար իրենց այնքան ծանր գործը։

Խօսեցան նաև Ասլանեան Ս., Թաղ. Խորհուրդին կողմէ Պ. Եդուարդ Հազարեան և Պ.Պ. Կարապետեան։

Աւելորդ է ըսել թէ Ֆէրիգիւղի Աղքատախնամ մարմինը իսկապէս դնահատելի գործունէութիւն մը ցոյց կուտայ և արժանի է ամէն քաջալերանքի։

ՀԱՑ ՄԱՐԶԻԿ ՄԸ
ՅԱՂԹԱԿԱՆ

Մարսէյլէն կը գրեն թէ. Էքսի չրջանին մէջ տեղի ունեցած է հեծանիւի եղանակի վերջին մրցումը։ Դասաւորեալ 24 մրցորդներու մէջ առաջին ելած է պատուական հայ մարզիկ մը՝ Սարգիս Մաքինաճեան։ Սարգիս Մաքինաճեան Էքսի չրջանի լաւագոյն վազողներէն մէկն է։

ՊԱԳԵՐՔԷՕՑԻ ԳԵՐԵԶՄԱՆԱՏՈՒՆԸ

Իր լքեալ երեւոյթով, չատ դիտողութեան առարկայ եղած Պագերքէօյի գերեզմանատունը, վերջերս ստացած է ներկայանալի ձակ մը։ Ազնիւ անձ մը, երկչաւ Պ։ Բարունակեան, առաջարկեաւ որ իր հօր՝ ողբ. Գ. Բարունակեանի յիշատակին յանձն առնէ իր ծախքով չինել գլխաւոր խաչաձեւող պողոտան, ամբողջովին պէթօնէ, երկու եզերքը ծաղկեցնելով ծառի ածուներով, եւ այս պէս, մը գրուեցաւ գերեզմանատան նոր կայ բարեզարդման։ Անոր բարի օրինակին հետեւեցան նաեւ ողբ. Եալ բարերար Գրիգոր Մաբրեանի, որ ժամանակին չինած է գերեզմանատան չրջափակի ամբողջ պատերը — հարազատները, որոնք ազնուասիրտ Պ. Ա. Կեսարեան միջնորդութեամբ, յանձն չինել մուտքի գլխաւոր պողոտան նոյնպէս պէթոնէ, եզերուած ծառներով, ի յիշատակ իրենց հօր՝ սնոց հետեւեցաւ Պ. Գարեգին Զամեան, որ յանձն առաւ իր կողմէն չինել, գլխաւոր պողոտայի Մաբրեան և Զամեան մասերը տանող պէթոն ուղիները։

Պէտք է յիշել նաեւ ուրիշ մասիւ ազնիւ անձնաւորութիւններ, որոնք՝ սիրայօժար մասնակցան գերեզմանատան բարեկարգման նոր իրական գործին։ այսոց Պ.Պ. Գ. Մալխասեան, մոնճեան Եղբարք, Ա. Աբէլեան, Վ. Իշլէմէճեան, Մ. Սեւլեան, Պէյազճեան, Մ. Գալուքեան, Սարբեան Վ. Պէրպէրեան, Բիւթիմեան, Ա. Պալեան, Վ. Վարդանեան, Մ. Դերձակեան, Պ. Ղուկասեան, Ե. Կիւմիւրեան։ Անկարելի է նաև չյիշել Թ. Պէրպէրեան, որ ինքնարդարար իր նիւթական օժանդակութիւնը բերած է ամէն անգամ պէտք եղած է։

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆԻ պահանջ

քաղաքապետական տուրքը (թէնվիրաթ վէ թանզիֆաթ) դիմում եղած է Պետական խորհուրդին, յայտնելով թէ պէտք է վերծ ըլլայ յիշեալ քերէն։ Պետական խորհուրդը նաեւ գտած է պահանջը և նականը զերծ կացուցած է տուրքերէն։

ԽՆՁՈՐԸ ԻԲՐԵԻ ԴԵՂ

Գերման բժիշկ Ռէյէ, Համբուրգէն, շարք մը փորձերէ յետոյ տատած է թէ խնձորը բժշկարանի մէջ կրնայ գործածուիլ իբրեւ խնձորը մասնաւորաբար օգտակար է ազիքներու բորբոքման դէմ։

Տօքթ. Ռէյէ, ազիքներու բորբոքումենէ տառապողներուն տայ խնձորէ եփուած խիւս (ջեմ)։ Մէկ կամ երկու օր հիւանդը միայն այդ սնունդը կը առնոյ առանց ջուր խմելու։

— Լաւ մը եփելէ առաջ, խնձորը ու կոտորը պէտք է հանուին։ Իբրեւ դեղ կարելի է ծածել թէ քաղցր և թէ թթու։ Տարիքոտ մարդոց համար կը բաւէ 20 խնձոր, ուրիշ սնունդի։ Փոքրերուն կարելի է տալ աւելի քիչ կուսութեամբ։ Տօքթ. Ռէյէ խորհուրդ տուած է 150 հիւանդի։

ՍՏԵՊՂԻՆ ԿԵՐԷՔ

Ամերիկացի բժիշկ մը ստեպղին և յանձնարարէ ատեպղին (սպանախ) ուտել, որպէսզի թին մէջ լաւ տեսնեն։

Ժամանակն ալ չատ չէ։ Կարելի քանի մը չաբաթ ուտել, կարօտաբար, կատունեաբու հետ նալ մրցելու համար...

Պատճառը — Այդ բանջարեղէնները A կենսանիթը (վիթամին) կը պարունակեն։

ԱՇԽԱՐՀԻ ԱՄԵՆԱՄԵԾ ՃՈՒՂԱՐԱԿ

Աշխարհիս ամենախոշոր ճուղարակը կը գտնուի Անգլիոյ մէջ, որ նոյն տանն իր տեսակին միակ կայացուցիչն է։ Բիրինկամ է։ ունեցող հրաշալի շուն մը։ 2,50 մէթր երկարութիւն ունի։

ԵԷՏԻԳՈՒԼԷ ԱՇԽԱՏԱՆՈՑԻ ՄԸ ՄԷՋ ՊԱՑԹՈՒՄ

5 ՀՈԳԻ ԾԱՆՐ ՎԻՐԱՒՈՐ

Երէկ ժամը 13ին Եէտիգուլէ Քազլը չէշմէի մէջ մեծ աղէտ մը տեղի ունեցաւ։ Քազլը չէշմէի ոստիկանատան դէմ կը գտնուի երկաթեղէնի աշխատանոց մը, ուր սրփոկանատէր Ահմէտ ուսթայի հետ չորս աշխատաւորներ կ'աշխատին։

Երէկ ժամը 13ին այս աշխատանոցին օքսիժէնի կաթսան յանկարծ և անաւոր աղմուկով մը պայթած է։ Ասոր հետեւանքով խանութին մէկ մասը կքած և չրջակայ տուներուն ծեփերը թափած, ապակիները կոտրած են։ Աղէտին վայրը հաւաքած ոստիկանները, հրշեմները հասած են փլատակներուն տակէն։

Անոնցմէ Ահմէտ ուսթա ծանրապէս վիրաւորուած է։ Անոր օգնականը Սալահէտտինի երկու որդիները մէկէն փրթած են։ Միւս երեք աշակերտներն ալ ծանրապէս վիրաւորուած են։ Հինգ վիրաւորներն ալ Եէտի գուլէի հայոց հիւանդանոցը փոխադրուած են։ Աղէտին շուրջ քննութիւն կը կատարուի։

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ՍՐՏԱՃՄԼԻԿ ՏՌԱՄ ՄԸ

Ինչպէս գրած էինք, քանի մը օր առաջ Էրէնքէօյի մէջ երեք զաւկի մայր Հիւսնիէ անուն կնոջ մը դիակը գտնուած էր տան մէջ, կոկորդը կտրուած վիճակով։

Այս վերջնոյն ամուսինն է Մալթիէի թնդանօթաձիգ վարժարանի շաւուշներէն Սէյֆէտտին, որ յանախ տունը չէր մնար։

Այս վերջինը յայտնած էր որ տեղեկութիւն չունի ոճիրէն, իսկ ոճրին միակ ականատես անոր ինը տարու պատնեշ աղջիկն ալ հակասական յայտարարութիւններ ըրած էր և յայտնած ի վերջոյ սակայն որ ոճրին հեղինակը զոհին ամուսինն է որ դաշոյնով իր կնոջ վրայ յարձակած և զայն խոցոտած է։

Սէյֆէտտին ձերբակալուած է երէկ առաւօտ։

Ցարդ չէ յայտնած ոճրին շարժառիթը։

ՄԱՐԱՋԱԽՏ Ցէվզի Ջաքսաք առջի երեկոյ Անգարա դարձաւ։ Հայտարարիչայի կայարանը զինուորներ ընծայուեցան անոր։

ՌՈՒՄԷՆ «Մաբէսթի» թորփիլահալածը, որ նաւահանգիստս այցելած էր, Քօսթանցա վերադարձաւ։

ԱԿԲՐԻՋԻ մէկ քանի խանութներ բաց մնացին առջի օր առարկելով որ սափրիչներու դադարի վերաբերեալ օրէնքը դեռ պաշտօնապէս չէ զեկուցուած քաղաքապետութեան։

ՍԵԻ ԾՈՎԻ մէջ բուռն փոթորիկ մը ծայր տուած է։ Մեծ մակոյկ մը, որուն մէջ, չորս նաւավարներ կը գտնուէին, Վոսփորէ դուս ժայռի մը բախելով ջարդուփշրուր եղած է։ Նաւավարները մազապուր ազատած են։ Միւս կողմէ Քըքլարէլիի մէջ ահաւոր ցուրտ մը սկսած է տիրել և ձիւն տեղացած է։

Մատրիտի ճակատը տնփոփոխ կը մնայ

(Շարունակութիւն Ա. էջէն)

ՄԱՏՐԻՏԷ ՓԱԽՉՈՂ ՓԱԽՉՈՂԻ...

ԼՈՆՏՈՆ 23.— «Տէյլի Թէլէկրաֆ»ի Սալամանքայի թղթակիցը կը հաղորդէ որ մօտ 300000 այրեր, կիներ և տղաք հեռացած են Մատրիտէ հազար թագսիներով, ինքնաշարժերով և քամիոններով։ Թվճալի է Մատրիտէ փախստականներու վիճակը։ Անոնք ոչ տուն ունին, ոչ տեղ, ոչ ալ ապրուստի միջոց։ Անոնց մեծ մասը Թարակոն կ'երթայ։ Նոյն թղթակիցը կը հաղորդէ որ կառավարական երկու համբաւաւոր զին. պետեր սպանուած են վերջին գործողութեանց ընթացքին։

*** Պարչէլոնի իտալ. և գերման խանութները թալանուած են, վերջին կառավարութեանց կողմէ Ֆրանքոյի ճանաչման հետեւանքով։ Պիլպաոի Աւստր. հիւպատոսը սպանուած է։

ԳՐԱՒՈՒՄՆԵՐԸ ԿԸ ԹԱՐՈՒՆԱԿԵՆ

ԱՎԻԼԱ, 23.— Հավասէ.— Ըմբոստ յարձակողականը դանդաղած է դէչ օդին հետեւանքով։ Մարօքցիները և լէգէոնականները գրաւեցին բազմաթիւ տուներ։

Ամիջապէս որ կը գրաւեն տուն մը, ուժանակով օդը կը հանեն յարակից տան վերի յարկերը և այնտեղ կը թափանցեն ուժանակի միջոցաւ բացուած ճեղքերէն։

Այն տեղն կը գրաւեն մէկուն սենեակները յետոյ միւսինը։ Այսպէսի դրութիւն մը կը դանդաղեցնէ գրաւումը, բայց մեծ կորուստներու արգելք կը հանդիսանայ։

ՔՕՆԹԷՆԺԱՆԻ ԴՐՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՁՆՁՈՒԻ

ԱՊՐՈՒՍՏԸ Կ'ԱԺԱՆՆԱՑ

«Թուրքիոյ ընդհ. ներքին ծանրաման վարչական որոշումը» որ ի զօրու պիտի գտնուայ 1 Յունվար 1937 թուականէն սկսեալ, վաւերացուած է Գործավար. Խորհուրդին կողմէ և առջի օր հրատարակուած պաշտօնաթերթին մէջ։ Այս կերպով վերջ կը գտնէ «քօնթէնժան»ի այսինքն ընդհ. ներքին ծանրաման մասնաւոր, ժան գրութիւնը, որ մեր երկրին մէջ առաջին անգամ ըլլալով սկսաւ գործադրուիլ 1931ին։ Այս արդիւնքը, Համէթ Ինէօնիւի կառավարութեան յաջողութիւններէն մին է։ Ինչպէս յայտնի է ընդհ. համաշխարհային տագնապը, որ այսօր ալ կը շարունակէ 1929 Սեպտեմբերին սկսաւ և 1931ին կարեւոր համեմատութիւն մը առաւ ցնցելով աշխարհը և կառավարութեանց ելմտական կեանքը։ Բազմաթիւ երկիրներ տրվիզ(օտար դրամ)կարեւոր հայթայթելու համար չատ մը երկիրներ բաց չուկաները ողողել սկսան իրենց ապրանքներով, զոր ստիպուած էին ծախել ոչինչ գիներով։ Այս ստիպողական կացութեան առջեւ միջոցներ ձեռք առնելու և երկրին ելմտական հաւասարակշռութիւնը պահպանելու անհրաժեշտութենէն ծնաւ մեր քօնթէնժանի դրութիւնը, ինչպէս եղաւ չատ մը երկիրներու մէջ։ Իսկ մենք, շնորհիւ կառավարութեան ծրագրած ջանքերուն, հասած ենք նոր «բէժիմ»ի մը, որ կը պարունակէ թուրք ազգին ելմտական և տնտեսական կազմակերպութեան համար անհրաժեշտ բոլոր ապահովութիւնները։

«Թուրքիոյ ընդհ. ներքին ծանրաման բէժիմ»ը զէնք մը պիտի ըլլայ մեր տնտեսական քաղաքականութեան և ազգային գործունէութիւնը պաշտպանող սկզբունքներուն համար։ Միւս կողմէ սակարկութեան միջոց մը պիտի ըլլայ զանազան պետութեանց հետ կատարուելիք առեւտրական բանակցութեանց մէջ։ Նոր դրութեան մայր սկզբունքը սա է.— առանց սահմանափակումի ներածման հնարաւորութիւն տալ այն բոլոր ապրանքներուն, որոնք պէտք է մտնեն Թուրքիա և կրնան մտնել, և այս ձեւով աւելցնել ընդհ. փոխանակութեան և գործառնութեանց ծաւալը։

Շնորհիւ այս դրութեան նախապէս ներածումը արգիլուած ապրանքներէն 220ը այժմ ազատօրէն պիտի ներածուին տարեցլիէն սկսեալ։ Ասիկա ապրուստը ժաննցնելու ուղղութեամբ, կառավարութեան նեսած առաջին քայլը կը կազմէ։

Նոր դրութիւնը հետեւեալ տարամադրութիւնները կը պարունակէ.

S ցանկին մէջ նշանակուած ճարտարարուեստական և նախանիւթերը ամէն երկրէ ազատօրէն պիտի կարենան ներածուիլ։

Ասոնք ընդհ. արտածումին 100ին 5.5ը կը ներկայացնեն։

K ցանկին մէջ նշանակուած ապրանքները առանց սահմանափակումի պիտի ներածուին այն երկիրներէն որ Թուրքիոյ հետ քլէրինկի կամ նման համաձայնութիւններ ունին. այս ապրանքները ընդհ ներածմանց 100ին 60ը կը ներկայացնեն։

Y ցանկին ապրանքները մասնաւոր արտօնութեամբ պիտի ներածուին։ Ասոնց համամատութիւնը 100ին 11. 5 է։

M ցանկին ապրանքները չպիտի կարենան ներածուիլ ազգային ճարտարարուեստը պաշտպանելու նպատակով։

ՀԱՊԷՇ երկու գօրավարներ Հռոմ երթալէվ հաւատարմութիւն յայտնած են իտալ. կառավարութեան։ Ասոնցմէ մին Ռաս Սէյյումն է։

ՀԱՊԷՇԻՍՏԱՆԻ Անգարայի նախկին դեսպան Տօքթ. Մարքիս ի մօտոյ իր երկիրը պիտի դառնայ հպատակութիւն յայտնելու համար իտալ. իշխանութեանց։

ԾԱՆՕԹ ԴԱՇՆԱԿԱՒՈՐ

ՕՐ. Գ. ՂԱԶԱՐՈՍԵԱՆԻ

ՆՈՒԱԳԱՇՆԴԻՍԸ

Տեղի կ'ունենայ 26 Նոյ. Երկ. օր, ժամը 6 30ին

ՍԻՆԷ ՍԱՐԱՅԻ ՄԷՋ

հետեւեալ ճոխ յայտագրով.—

Bach.— Fantaisie chromatique
Schumann.— Carnaval op. 9.
Chopin.— Etude en mi maj.
Scherzo.
Roger-Ducasse.— Morcaau de lecture à vue.
Bartevian.— Chanson de la fileuse.
C. Gazarossian.— Six pièces.
a) Prélude.
b) L'oiseau à ma fenêtre.
c) Paresse.
d) Dansons!
e) Sur la montagne.
f) Au son du davoul.
Gomidas.— Deux danses.
Liszt.— Mephisto-valse.

ՀՐԱՊԱՐԱԿ ԵԼԱՆ

ԽՆԱՄԱՏԱՐՈՒԹԵԱՆ ՍԿԻԻՏԱՐԻ ՈՐԲԱՆՈՑԻՆ

1937 ՏԱՐԻՈՅ ՊԱՏԻ ՕՐԱՑՈՅՑՆԵՐԸ

Գեղարուեստական չքեղ կողքով ու խնամեալ տպագրութեամբ։ Կը գտնուի խնամատարական մասնաճիւղերուն մօտ։ Հասոյթը ամբողջովին պիտի յատկացուի Սկիւտարի երկաթ որբանոցի պէտքերուն։ Կը խնդրուի նախապատուութիւն տալ այս օրացոյցին, ատով գեղեցկագիտական վայելք մը ունենալու և թէ սատարած ըլլալու համար որբտի մօտիկ հաստատութեան մը։

Խնամ. Վարչ. Ժողով

ՔՐԷՏԻ ՖՕՆՍԻԷ ԷՃԻՐՍԻԷՆ

ՀՍՐԻՒՐԻՆ 3 ՏՈՂՈՍԱՓԵՐ

ՊԱՏՍՊՈՒՂԹԵՐ

Վիճակահանութիւն 1936 Նոյ. 16ի

1903 ՊԱՐՏԱԹՈՒՂԹԵՐ

485,324 թիւը չտնած է 50 000 ֆրանք, իսկ հետեւեալ 25 թիւերը չտնած են 1000ական ֆրանք.

406773	546542	594539	692373
755228	469838	568950	608427
703003	766992	485070	572664
624272	711991	778365	511035
578565	626566	713334	783280
542015	535320	675984	721829
		793945	

1911ի ՊԱՐՏԱԹՈՒՂԹԵՐ

131,942 թիւերը չտնած է 50000 ֆրանք, իսկ հետեւեալ 25 թիւերը չտնած են 1000ական ֆրանք.

10116	43345	137896	230064
275010	27910	55766	158053
249349	310743	29080	69613
96206	253142	345324	31052
79034	197497	253413	351044
35345	106025	218919	271295
		376821	

ՊՈՒՅՈՂԼՈՒ ԷՔՕՆՕՄԻ

ՊՈՒՅՈՂԼՈՒ ԳԱԼԵՕՆՃԻ ԳՈՒԼՈՒՔ

Թիւ 13.15, Հեռ. 41338

Պուլկարական ածուխ. Բուսմելիի մէջէ փայտ և անթրաստիտ չատ ժամն գիներով պիտի գտնէք։

ԴԻՄԵՑԷՔ ԶՄԵՌ ԶԵԿԱՆ

ԹՕՔԱԹԼԸԻ

ՊԷՅՈՂԼՈՒԻ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԸ ՎԵՐԱԲԱՑՐԻԱԾ

ԹՕՔԱԹԼԸ

Հանրածանօթ հաստատութեան Պէյօղլուի մասնաճիւղը վերաբացուած է

ՓԱԹԻՍԸՐԻԻ ԵՒ ՃԱՔՍՐՈՒՂԷՆԻ

մասնաւոր խնամք տարուած է նոր կազմակերպութիւնը մը և օժանդակութեամբ Իսթանպուլի ամենակարող վարպետներու։

ՀԱՐՍՆԻՔԻ ԵՒ ՆՇԱՆՏՈՒՔԻ

Ցանցնարարութիւններ մասնաւոր խնամքով կը կատարուին։ ՃԱՇԱՐԱՆի բաժինին մէջ համեղ կերակուրներ և ըմպելի։ ՊԱՎԱՎՍԳԲԱՑԻ ծանօթ երգչախումբը կը նուագէ ամէն իրիկուն։

ՍԱՓԱՐԻԱ (Ճախկին Էլիամպրա)

ՍԻՆԷՄԱՆ ԿԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆԷ

ՈՒՉԱՓԻՍ ՊԷՍ Կ'ԱՊՐԻՍ

Ֆրանսերէն խօսուն հիանալի ֆիլմը, մասամբ դարձուած Քորֆուի և Եգէականի կղզիներուն մէջ, առաւել քան երբեք գեղանի և հրապուրիչ

ԺՕԱՆ ՔՐԱՎՖՕՐԹԻ ԿՈՂՄԷ։

ՄՕՏԷՐՆ Սինէման

Կը ներկայացնէ երկու հոյակապ ֆիլմեր միանգամայն

ՔԼՕ ՔԼՕ

գեղեցիկ օփէրէթը դարձուած Վիեննայի սոխակ ՄԱՐԹԱ ԷԿԷՐԹի կողմէ և

Քալիֆօրնիոյ Յելուզակները

արկածախնդրական մեծ ֆիլմը դարձուած ՀԷԼԷՆ ՄԷՔ և ՊՈՒԲ ՃՕՆԷՍԻ կողմէ

ՍԱՐԱՅ սինէման կը ներկայացնէ

Ցարդ իրագործուած երդեցիկ ամէնէն հոյակապ ֆիլմը

ՍԻՐՈՅ ԱՐԵՒԸ

որուն դերակատարներն են ԺԱՆ ՔԻՓՈՒՐԱ, Ֆրիէտլ Ցէփա և Թէօ Լինկէն ու Վիեննայի մեծ օփէրային բոլոր արուեստակէտները։

Այս հիանալի ֆիլմին մէջ պիտի տեսնէք ԹՈՒՐԱՆՏՕԹ մեծ օփէրային երկու տարարները

Ցուելուածաբար՝ Ֆօքս Ժուռնալ

PASTIL FOR PASTIL FOR PASTIL FOR PASTIL FOR PASTIL FOR

ԲԱՍԹԻԼՖՕՌ

ԳՈՐԾԱՏՈՂՆԵՐԸ

ՀԱՆԳՍՏԱԲՈՒԺՈՒՄ

ԱԼՖՐԷԴ ՀԸՔՍԼԻ

Անբաւական պատճառի մը համար և իր կամքէն անկախօրէն, յանկարծ ինքզինքը կը գտնէր բարկութեան կամ արցունքներու և կամ խնդուքի մէջ։ Երբ Թօնինօ կուգար զինքը տեսնել, գրեթէ մինչ,— հակառակ իր կամքին և որոշումներուն,— դէշ կերպով բարկացած կամ ցղայնացած էր։

— Բայց ինչո՞ւ ուցպէտ կը վարուիմ, կը հարցնէր ինքզինքին յուսահատօրէն։ Ինչո՞ւ ասանկ բաներ կ'ըսեմ։ Կը ստիպեմ զինքը որ ատէ զիս։

Սակայն, յաջորդ գալուն, ճիշդ նոյն ձեւով կը վերաբերէր։ Կարծես սատանայ մը կ'ապրէր իր մէջ։ Եւ միայն իր միտքը չէր որ հիւանդ էր, երբ չատ արագ սանդուխներէն վեր կը վազէր, վայրկեան մը կարծես սիրտին զարկը կը կենար և աչքերը դարձդարձող մթութիւն մը կը պատէր։ Գրեթէ ամէն օր գլխու ցաւ ունէր, ախորժակը կորսնցուց, կերածը չէր կըրնար մարսել։ Իր նիհար, տժգոյն դէմքին վրայ աչքերը խոշորցան։ Հայելին նայելով, ինքզինքը նողկալի, ծեր, անտանելի գտաւ։

— Զեմ զարմանար եթէ կ'ատէ զիս, մտածեց ան և ժամերով, ժամերով կը մտածէր այն գաղափարին վրայ թէ ինք ֆիզիքապէս ատելի դարձած էր Թօնինոյին, ատելի՝ դիտելու, հպելու համար և թէ օրը կ'ապականէր իր չունչով։ Գաղափարը հետզհետէ պաչարեց զինքը, աննկարագրելիօրէն ցաւալի և նուաստացուցիչ դառնալով։

— Օ՜, այդ կինը, կը բողոքէր Թօնինօ երբ այցէն կը վերադառնար պանդոկ։

Լաւ, այն տեղն, ինչո՞ւ չէր բաժնուեր անկէ։ Պէրթօ կտրուկ միջոցներու կողմնակից էր։ Թօնինօ սակայն, կ'ըսէր թէ ուժը չունէր կտրուկ ըլլալու, չէր կրնար այդ կինը չատ ապերջանիկ ընել։ Սակայն, իրականութիւնը այն էր որ հաճոյք կը զգար ազէկ ճաշէ մը, ճոխ ինքնաշարժով պտոյտներէն, և իրեղէններուն վրայ եղած թանկագին յաւելուածներէն։ Ուստի կը զոհանար միայն գժգոհելով և քրիստոնեայ զոհ մը ըլլալով։

Գիշեր մը, հին բարեկամներէն մէկը Քարլօ Մէննարտի, ներկայացուց զինքը քրոջը։ Ատկէ վերջ իր զոհողութիւնը չատ աւելի զըժուարութեամբ կրցաւ տանիլ։ Լուիգա Մէննարտին տասնըհօթը տարեկան, թարմ, առողջ, գրգռիչ սիրունութիւնով, սեւ, գլտորող, խոստմնալից աչքերով և անպատկառ լեզուով գեղուհի մըն էր։ Թօնինոյի գործի ժամադրութիւնները երթալով չատցան և Մուարան մընաց առանձին՝ մտածելու իր անձին վանողականութեան մասին։

Ցետոյ, յանկարծ, Թօնինոյի ընթացքը փոփոխութիւն մը կրեց։ Նորէն եղաւ քաղցր, զգուռ և պատրաստակամ։ Փոխանակ Մուարի բարկութիւններուն անտարբեր ուսերու ցնցումով մը պատասխանելու, համբերող, սիրալիր և զուարթօրէն ազնիւ դարձաւ։

Հետզհետէ, կարծես տեսակ մը հոգեկան ներածումով Մուարա ալ մեղմացաւ և քաղցրացաւ։ Գրեթէ դժկամակութեամբ — որովհետեւ իր մէջ սատանան կեանքի և երջանկութեան թշնամի էր — ան նորէն լուսաւորուեցաւ։ Ծեր Վաչարին, գրած էր չատ պերճախօս և անհանդարտեցնող նամակի մը մէջ. «Ճակատագրին մասին դժգոհողներէն չեմ. ամբողջ կեանքս եղած է հաւատքի և անխախտ կամքի երեւոյթ մը։ Սակայն կան հարուածներ որոնց առջեւ ամէնէ՛ն ուժով մարդն իսկ կը ցնցուի — հարուածներ որոնք...»

Նամակը էջերով այս ոճով կը շարունակուէր։ Այս պերճախօսութեան պատճառը այն էր որ Թօնինոյի հայրը Նափոլիի մթերքի վաճառականութեան մէջ դէշ կերպով ձախողած էր։ Ցաջորդ ամսուան մէկին պարտաւոր էր վճարել յիսուն հազար ֆրանք իր ունեցածէն աւելի։ Ուրիշ—Քարլթըն մեծ պանդոկն ալ ձեռքէն պիտի երթար և թերեւս ստիպուէր ճաշարանն ալ ծախել։ Թօնինօ կ'նա՞ր արդեօք բան մը ընել։

(Շար.)

ՖՐԱԹԵԼԼԻ ՍՊԵՐՔՕ
FRATELLI SPERCO

Կալաթա, մաքսատան դէմը՝ Խիւտավէնտիկեար խան, Թէլէֆոն 44792։
«Հոլանտական Շոգենաւային Ընկ.»

ՄՍԹԷՐՏԱՄ

Բրածման սպասարկութիւն

Մօտաւոր մեկնում դէպի Անվէրս, Ռոթէրտամ, Ամսթէրտամ, Համպուրկ։

Hercules	»	16—20 Նոյ.
Tiberius	»	21 25 Նոյ.
Hermes	»	26—30 Նոյ

Գետերու վրայ մանաւոր չոգենաւային սպասարկութիւն. Հոնոսի և Մայնի բոլոր նաւահանգիստները։

Ներածման սպասարկութիւն Ամսթէրտամէն կ'սպասուին

Tiberius	Նոյ.	19 ին
hermes	Նոյ.	26ին
Vulcanus	Նոյ.	30ին

Ամսթէրտամէն մօտալուտ մեկնում

Vuleanus	Նոյ.	11ին
Ulysses	Նոյ.	16ին
Titus	Նոյ	23ին

Nippon Yusen Kaisha Tokyo
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Ուղղակի սպասարկութիւն Եոքոհամայի, Քոպի, Տէյրէնի, Զինկթաայի, Շանկհայի, Հոնկ-Քոնկի, Ինկաբուրի, Գոլոմպոյի, Սուէզի, Բոսթ Սայիտի, Պէյրութի և Պոլսոյ միջև։

Պիրէոն, Մարսիլիա, Պարչէլոնա, Վալէնսիա, Լիվերբուլ և Կլասգո։

Lima Maru	այժմ Պոլիս է	
Toyooko »	Դեկ.	18ին
Dakar »	Յան.	18ին

Compagnia Italiano Turismo

Իտալական Թուրիզմ (CIT) նաւային ընկերութիւնը կը հայտարարէ երկաթուղիի, չոգենաւերու և օդանաւերու առ սակներ աշխարհի բոլոր յոլովներու համար։

Զրի ուղեւորութիւններ կը հայթայթէ, կ'ապահովէ պանդոկի սենեակներ և պանսիոններու տարբերներով ապահովութիւնը կ'ստանձնէ։

Հարիւրին 5 զեղչ իտալական երկաթուղիներու վրայ։

Դիմել ՖՐԱԹԵԼԼԻ ՍՊԷՐՔՕ Կալաթա, Խիւտավէնտիկեար խան։

Ընկերութիւնը որ Սիթ ընկերութեան ներկայացուցիչն է. Եւրոպայի բոլոր քաղաքներու համար կուտայ երկաթուղիի տոմսակներ և խառն տոմսակներ ծովային ցամաքային Պոլիս-Փարիզ և Պոլիս-Լոնտոն գիծերու համար։

Sahibi ve yazı işleri müdürü
HOREN CAMCİYAN

Basıldığı yer
ARTUN Basımevi: Galata Billur sokak No. 10

Միայն քանի մը վայրկեանէ հաստատուած ԻՐՈՂՈՒԹԻՒՆ

ԿՈՒՓԻՆ

Ամէնէն սաստիկ դլխու ցաւերը անմիջապէս կը դադրեցնէ, բոլոր ցաւերը խիթերը կը կասեցնէ։ Մանաւանդ զգեցիկ է հարբուխի, կոփի, ակռայի, մէջքի, ջիկերու ցաւերուն, յօդացաւի, պաղաուութեան առաջ բերած տառապանքներուն դէմ։

GRIPIN

Բաւիղին ակռայի բաթի գործարանին մասնագէտ քիմիագէտներու կողմէ կը պատրաստուի

ՌԱՏԻՕԼԻՆ

Գործածող ՓՈՔՐԻԿՆԵՐՈՒՆ ակռաները ահա այսպէս մարգրիտ կը դառնան

Զեր՞ փոքրիկներուն ակռաներուն չատ ուշադիր եղէք և խնամք տարէք։ Փոքր տարիքին խանգարուած ակռաները ի վերջոյ չեն շտկուիր։

RADYOLiN

ԹՐՔԱԿԱՆ ԱՆԹՐԱՍԻԹԻ

Քալորիի ռանտրմանը ո եւ է ատեն կարելի չէ բաղդատել քոքի ռանտրմանին հետ

ՎԵՐՋԻՆ ՓՈՐՁԵՐՈՒՆ

ամբողջ մը եւս հաստատած իրողութիւնը.—

ԴԻՐՁԵՑԱ. ԱՊԱՅՈՒՅՈՒԵՑԱԻ

ՈՐ ԹՐՔ. ԱՆԹՐԱՆՍԻԹԸ

Սովորական քոքին բաղդատելով

100ԻՆ 40 ԳԵՐԱԶԱՆՑ Է

ՎԱՃԱՌԱՏԵՂԻՆԵՐԸ.

ԿԵԴՐՈՆԸ.—Հանքածուխի գործեր Թուրք ելեկտր. Ընկ., Թաք խան։ Հեռ. 21195

Ղ. Լ. ԹԻԼ.—Թուրքիոյ Իշ Պանքասըի մասնաճիւղը։ Հեռաձայն 44630

ԻՍԹԱՆՊՈՒԼ.—Ամբաղար թուրք Առեւտրական դրամատուն, Պահչէգարու, Թաք խան։ Հեռաձայն 22042

ԱՆԳԱՐԱ.—Եէնիթէնիր, Ալի Նազմի ափաթքման։ Հեռ. 1162

ԻՆԳԱՐԱ.—Ամբաղար Թուրք Առեւտրական դրամատուն։ Հեռաձայն մասնաճիւղ 2316, տեղէնութիւն 2319

ԼՈՅԴ ԹՐԻԷՍԹԻՆՕ
LLYOD TRIESTINO

ՄԵԿՆՈՒՄ

ՔԱԼԷՏԻԱ

Գ., 25 Նոյ. ժամը 17ին դէպի Պուրգազ, Վառնա, Գոսթանցա։ Սուլինա, Կալաց, Իպրայիլ։

ՃԷԼԻՕ

Ե., 26 Նոյեմ. ժամը 20ին Ղալաթիոյ քարափէն դէպի Փիրէ, Պրինտիզի, Վենետիկ, Թրիէսթէ։

ԱՎԷՆԹԻՆՕ

Գ., 26 Նոյմ. ժամը 17ին դէպի Պուրգազ, Վառնա, Գոնսթանցա։

ՍՊՊԱՆԻԱ

Ե., 26 Նոյմ. ժամը 17ին դէպի Գավալա, Սելանիկ, Փիրէ, Պրինտիզի, Վենետիկ, Թրիէսթէ։

Աւելի մանրամասն տեղեկութիւններու համար դիմել Լոյտ Թրիէսթինոյի ընդհ. Գործակալութեան. Մէրքէզ. Բրխթըմ խան, Կալաթա թէլէֆոն 44877 8 9 և կամ Բերայի ճիւղը Կալաթա Սէրայ թէլ. 44656։

Գործակալութիւնս հոլանտական չոգենաւային ընկերութեան միջոցաւ եւ կապ պահելով հոլանտական ընկերութեանց հետ պատրաստ է «Ամերիկի բոլոր նաւահանգիստներու» համար ապրանքներ ընդունիլ և փոխարէն ուղղակի քոնոսմանտաթ։

ՓՆՏՌԵՑԷՔ
ՆՈՐ ՅՈՅՍ

ՄԻՇԷԼ ԶԷՎԱՔՕ

ԻԶԱՊՕ ԹԱԳՈՒՀԻՆ

ԼԹ

ՈՃԻՐԻՆ ՍՈՏՈՒՆ

— Ի՞նչ, կրկնեց Կրէնկօնէօր։

Բասաան վայրագ չարժումով մը երկու ձեռքը անոր ուսին վրայ կը թաթնցուց և որոտաց։

— Խաղա՛նք, խերն անիծած։ Շո՛ւտ ապա թէ ոչ հիմա փորդ կը ճեղքեմ։

Կրէնկօնէօր ապշած՝ ինքզինքը նստած գտաւ, և տեսաւ ասպետը, որ իր առջեւ կը տեղաւորէր։ Իրենց մէջտեղը լապտերը կար, և լապտերին մօտ թուղթերը։

Բայց նաև գիտել տուաւ ժագմէն, դրամ ունի՞ք...։

— Կը բաւէ, խաղա՛նք, ըսաւ Բասաան որ բոնեց թղթախաղի տերդակը։

Այդ պահուն անռելի բան մը կը դառնար երիտասարդին սիրտին մէջ։ Խաղալ չէր գիտէր բնաւ, և ըստ բախտի թուղթերը կը նեռէր։

Կրէնկօրէօր ասոր վրայ սկսաւ դիտողութիւն մը ընել սակայն Բասաանի մէկ ականջի ականարկը կոկորդին մէջ խեղդեց իր ձայնը։ Այդ պահուն միայն Կրէնկօնէօր սկսաւ հասկնալ թէ ի՛նչ ահռելի բան մը կը խաղար ասպետը։

— Եթէ այս պահակը դէմ դնէ փորձութեան, կը մտածէր Բասաան, Օտէթ պիտի մեռնի։ Այսպէս ուրեմն սա թուղթերէն կախում ունի կեանքը անոր, որ գիս ազատեց։

Կը ժպտէր։ Կեանքը կը վերագրանէր։ Կը զարմանար թէ ա՛յսքան պզտիկ պատճառներ մարդկային կեանքին մէջ անգին կարեւորութիւն ունին։ Կը ժպտէր սկեպտիկ և յուսահատ, ու կը սրվէր ապրիլ։

Կրէնկօնէօր խլճամտօրէն կը խաղար։ Այդ դարուն մեծ տանուտէրները իրենց կալուածները, իրենց զբաղեակները, սարուկները... նոյն իսկ իրենց կինը կուտային՝ երբ թղթախաղի մէջ կորսնցնէին։

Կրէնկօնէօր խիստ նշանաւոր խաղացող մըն էր։

Ինչ որ է, հիմա Կրէնկօնէօր և Բասաան կը խաղային, կամ աւելի ճիշդը Կրէնկօնէօր կը խաղար երկուքին համար։

Ցանկարծ Բասաան թեթեւ սարսուռ մը զգաց։ Իրեն եւս լսած էր ճռնչումը դրան, որ կէս մը բացուեցաւ։ Բայց տեղէն չը շարժեցաւ...։

— Եկա՛ւ, մտածեց ջիղերը պրրկելով՝ գերագոյն գործողութեան պատրաստուելով։

Այո՛, եկած էր։ Նիզակաւորը հո՛ն էր...։

Իր պահակավայրին բարձունքէն, խեղճը դիտար էր Կրէնկօնէօրի խաղը։

Կամաց կամաց չտկուեցաւ, երկարօրէն աչքէ անցուց Սէն-Բոլ Ապարանքին ներքին մասը։ Ո՛չ մէկ շրջուն պահակ։ Մարդ չէր տեսնուեր։ Այն տեղն պարզապէս վար դրաւ զէնքը և վար իջաւ նեղ քարէ սանդուխէն, որ իւրաքանչիւր դրան մօտ կը գտնուէր։ Մէկ վայրկեանի մէջ դուռը բացաւ։ Այնտեղ նորէն վարանեցաւ։ Կրէնկօնէօրի ուրախ մէկ բացագանչութիւնը կարելի չեղաւ վճռել տալ իրեն։

Բասաան հասկցաւ թէ ի՛նչ կանցնէր կը դառնար զինուորականին հոգւոյն մէջ։ Առանց ետին դառնալու, հանդարտօրէն ըսաւ։

— Կորսնցուցի, վարպետ Կրէնկօնէօր, վերսկսի՛նք։

Ու քոակը պարպեց խոտին մէջ։ Ոսկիները թաւալեցան և իրար զարնուեցան։

— Ես ալ կ'ուզեմ խաղալ, ըսաւ յանկարծ ձայն մը։ Բասաան վեր առաւ աչքերը և տեսաւ գլուխը նիզակաւորին, որ հետաքրքրօրէն իրենց վրայ ծռած էր։

Ասպետը ոտքի ելաւ եւ ըսաւ.

— Լա՛ւ, տեղս նստեցէք։

— Բա՞ց, թոթովեց այն տեղն զինուորը ես դրամ չունիմ...։

— Վարկ կը բռնանք քեզի, ըսաւ Կրէնկօնէօր։

— Աւելորդ է ըսաւ Բասաան։ Ասիկա առէ՛ք խաղալու համար։

Մատովը ցոյց կուտար քսակէն հանած ոսկիները։ Զինուորականը նայեցաւ ապշած, կարծելով թէ ազատ չէր հասկցած։ Բասաան անռելիօրէն հանդարտ ձայնով մը յարեց։

— Օ՛ն, քաջս ա՛ռ այս ոսկիները և խաղա՛, ճրմարիտ Աստուած, առանց ուրիշ բանի մասին մտածելու։

— Հէ՛յ, որոտաց զինուորականը, տեսնելով որ ասպետը ոտքի ելաւ եւ ըսաւ.

— Ա՛ռ, թոթովեց այն տեղն զինուորը ես դրամ չունիմ...։

— Վարկ կը բռնանք քեզի, ըսաւ Կրէնկօնէօր։

— Աւելորդ է ըսաւ Բասաան։ Ասիկա առէ՛ք խաղալու համար։

Մատովը ցոյց կուտար քսակէն հանած ոսկիները։ Զինուորականը նայեցաւ ապշած, կարծելով թէ ազատ չէր հասկցած։ Բասաան անռելիօրէն հանդարտ ձայնով մը յարեց։

— Օ՛ն, քաջս ա՛ռ այս ոսկիները և խաղա՛, ճրմարիտ Աստուած, առանց ուրիշ բանի մասին մտածելու։

— Հէ՛յ, որոտաց զինուորականը, տեսնելով որ ասպետը քայլ մը կ'առնէ դէպի դուռը։ Ասիկա գաւազանութիւն մըն է։ Օգնութիւն, Օգնութի՛ւն...։

(Շար.)